

2. Tomanek F. Wartość w economice a w bilansach / Franciszek Tomanek: Lwow: Wydanie Towarzysiwa Economicznego we Lwowie, 1933.
3. Au Juliusz. Nauka rachunkowosci dla potrzeb gospodarstwa wiejskiego zastosowanej / Juliusz Au . – Lwow: I. Zwiazkowa drukarnja we Lwowe, 1899. – 177 s.
4. Pietrzycki E. Nauka teoretyczna i praktyczna rachunkowości, czyli buchalterii. - Lwów: nakładem księgarni J.L. Pordesa, 1886.
5. Pawłowski A. Rachunki kupieckie dla szkół handlowych / Antoni Pawłowski. – Lwów: Książnicy towarzystwa Nauczycieli szkół wyższych we Lwowie, 1918. –288 s.

Різницька О. В.

студентка

Полтавська державна аграрна академія
м. Полтава, Україна

ПРАКТИКИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ

Виплати працівникам являються одним із найбільш трудомістких процесів в бухгалтерії. На сьогоднішній день, дослідженнями питань організації оплати праці на підприємствах займається безліч науковців, оскільки оплата праці є головним джерелом доходу кожної людини. Оплата праці є основою відносин між працівником та роботодавцем, котрі тісно взаємодіють з державою.

Велика кількість вітчизняних науковців присвячують свої публікації дослідженню теорії та практики обліку розрахунків за виплатами працівникам. Зокрема, проблеми теоретичного та практичного характеру, а також питання щодо організації обліку операцій з розрахунків з оплати праці на підприємстві, розглядали у своїх працях науковці: О. Ф. Вербило, Л. В. Мельянова, Л. С. Герасимчук, О. В. Кантаєва, О. В. Покатаєва, Г. О. Кошулинська, Н. В. Потриваєва, І. В. Савченко, О. А. Садовніков, Г. В. Сировой, Д. М. Хома. О. Ф. Вербило та Л. В. Мельянова дослідили порядок обліку нарахованої заробітної плати й утримань з неї згідно з національними стандартами бухгалтерського обліку. Л. С. Герасимчук, О. В. Кантаєва, Н. В. Потриваєва, І. В. Савченко розглянули теоретичний аспект стану та перспектив обліку розрахунків з оплати праці на виробничих підприємствах.

Дослідження численних наукових публікацій вказують на існування проблеми податкового навантаження на заробітну плату, що провокує підприємства/податкових агентів здійснювати виплату заробітної плати у «конвертах». У зв'язку з цим у численних наукових публікаціях проводяться узагальнення пропозицій з подолання виплати «тіньової заробітної плати». Усунути цю проблему в наш час дуже складно, тому що саме в області з розрахунків оплати праці законодавство України є найбільш нестабільним. Саме існування таких явищ як «тіньова виплата заробітної плати» призводить до того, що в державний бюджет та фонди соціального страхування не надходять кошти від підприємств, в результаті чого підприємства наражають себе на небезпеку накладання штрафів, в іншому випадку – накладення кримінальної відповідальності. Самі працівники, через отримання заробітної плати у конвертах, свідомо позбавляють себе таких соціальних гарантій: лікарняних, відпускних, пенсійних виплат.

Тому, щоб вивести заробітну плату із тіньового сектору економіки, необхідно внести зміни до нормативної бази. Станом на сьогодні Міністерство доходів та зборів, а також Міністерство соціальної політики України почали вживати безліч заходів, спрямованих на підвищення рівня заробітної плати, а також виявлення прихованих доходів, а саме:

1. Проводяться планові та позапланові перевірки з приводу виплати заробітної плати працівникам.

2. Проводяться роз'яснювальні бесіди з керівниками підприємств.

3. Створюються комісії з легалізації доходів та ринку праці, що проводять перевірки платників податків.

Є. А. Носова вважає, що в державній політиці найпріоритетнішим напрямом являється детінізація заробітної плати, чого можна досягти шляхом:

1. Удосконалення механізму оподаткування доходів фізичних осіб шляхом розширення шкали податкових ставок, що дозволить перекласти податкове навантаження на більш забезпечені верстви населення.

2. Здійснення контролю з боку державних органів за належним розміром заробітної плати. Це може бути Міністерство доходів та зборів України, Державна інспекція України з питань праці.

3. Проведення роз'яснювальної роботи серед населення щодо вигод отримання легальної заробітної плати, оскільки від її розміру будуть залежати майбутня пенсія, виплати по безробіттю, лікарняні тощо [1].

Т. Чайка пропонує наступні основні заходи легалізації виплат працівникам [2]:

– ліквідація складних та непрозорих схем оподаткування, ліквідація непотрібних або зміна неефективних адміністративних і регулятивних функцій держави, що породжують ухилення від оподаткування;

– позбавлення надмірного втручання влади у справи бізнесу, забезпечення дієвої системи відшкодування матеріальних та моральних збитків, завданих суб'єктам господарювання у результаті некомпетентності окремих представників держави;

– впровадження нових норм закону з метою захисту прав легальних власників (враховуючи державу).

– реформування системи оплати праці, яка унеможливить практику надавання зарплати «у конвертах»;

– підвищення рівня якості послуг наданих інформаційними центрами при всіх соціальних службах та пенсійному фонді, з яких будь-який громадянин зможе дізнатися про нараховані йому кошти, розмір пенсії, яка йому належить тощо;

– розширення практики анкетування підприємств з метою виявлення: кількості зайнятих тіньовою діяльністю та їх прибутків; причин існування тіньового сегменту в економіці, прийнятих для респондентів умов легалізації їх діяльності; органів та окремих осіб державної влади, причетних до корупції; існування контактів та взаємодії із організованими злочинними угрупованнями;

– проведення інформаційних кампаній у ЗМІ про заходи держави у боротьбі з тіньовим сектором, про довгостроковий негативний ефект отримання заробітної плати без сплати соціальних відрахувань і про переваги роботи в легальному секторі економіки для бізнесу та ін.

Отже, необхідними факторами, що легалізують виплати заробітної плати, вважаємо:

– збільшення державою штрафних санкцій для роботодавців, котрі ухиляються від сплати податків;

– збільшення кількості перевірок повноважними органами щодо оформлення трудових відносин між роботодавцем та працівником;

– запровадження карної відповідальності посадових осіб, котрі не оформлюють офіційно працівників.

Список використаних джерел

1. Носова Є. А. Тіньова заробітна плата в Україні: причини існування та шляхи подолання. *Соціально-трудова відносина: теорія та практика*. - 2013. № 2. С. 110-115. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/stvttp_2013_2_17.

2. Чайка Т. Детінізація економіки – одна з найважливіших умов забезпечення економічної безпеки держави. *«Наукові записки» Львівського університету бізнесу та права*. URL : <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/5815/1/9.pdf>.

Рожелюк В. М.

доктор економічних наук, професор,

Ткач В. Р.

магістрант

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль, Україна

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ СИСТЕМИ ОБЛІКУ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ

Місце облікової політики в системі бухгалтерського обліку та її використання як інструменту організації бухгалтерського обліку в установах державного сектору викликає ряд проблем практичного характеру: як формується облікова політика в установах державного сектору, ким формується, яка послідовність цього процесу, хто несе відповідальність за формування та дотримання облікової політики, як це відображається документально.

Відповіді на ці питання дозволить власнику використовувати облікову політику як реальний інструмент організації бухгалтерського обліку в установах державного сектору.

Під формуванням облікової політики розуміють вибір:

– найбільш прийнятної способу ведення обліку з багатьох способів, які допускає законодавство та нормативні акти;

– деякої сукупності відомих способів ведення бухгалтерського обліку та встановлення порядку їх застосування в конкретній господарській ситуації.

Методика формування облікової політики установи передбачає встановлення осіб, відповідальних за розробку, встановлення термінів та алгоритму формування, документального оформлення та порядку затвердження облікової політики. Формування облікової політики повинно включати комплекс дій власника щодо організації бухгалтерського обліку.

Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (п. 5, ст. 8) визначено, що установа самостійно встановлює свою облікову політику [1]. Проте, ні Законом, ні П(С)БО, що регулюють питання ведення обліку, не встановлено, які саме суб'єкти повинні здійснювати формування облікової політики на практиці.

В результаті досліджень встановлено, що причиною відсутності рекомендацій з організаційно-технічних питань формування облікової політики – орієнтація під час реформування бухгалтерського обліку на МСФЗ, які не містять відомостей щодо внутрішніх процесів, які відбуваються в установі при виборі певного варіанту облікової політики.

Облікова політика на міждержавному і державному рівнях має обов'язковий характер, формується на загальних засадах ведення бухгалтерського обліку. На міждержавному рівні відбувається розробка правил і принципів функціонування бухгалтерського обліку в межах об'єднання держав. На рівні держави розробляються принципи, правила та процедури бухгалтерського обліку, що є найоптимальнішими для досягнення курсу фінансово-економічного розвитку держави. Загальнодержавна облікова політика визначається Цивільним і Господарським кодексами, спеціальними законами, П(С)БО, інструкціями Міністерства фінансів та інших міністерств та відомств. Керуючись вимогами першого і другого рівнів, установи державного сектору формують власну облікову політику з